

Szerkesztési iroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvközelkedése,
bóvá
a lap szellemi részét illető
közlemények,
előfizetési pénzek és hírdetések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
Külföldre 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Egyes lap ára 10 kr.

Hirdetési díjak
a legelőszörban számítanak.
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.

Nyilttéri cikkek
soronként 10 kr-ért közöl-
tetnek.

Századvégi irányok.

Professzor-ember szól az ezredéves ünnepi zajba, mely Kárpátoktól-Adriáig kisebb-nagyobb készülődéssel kezdetét veszi. Kelemen igazságokat mond. Nézzük miket vizsgáljuk meg, igaz-e?

Bodnár Zsigmond tanár egy keserű és szenvedélyes nyílt levélben azt találja, hogy eljutottunk a realizmus alkonyához, hogy a szép, jó és igaz eszméje helyett az anyagi jólét, érzékiség és egyetemes léhaság tölti el valónkat, az igazság szeretete kihalt, a politikában hazudoznak, a vallásból elvesztett a lelkesedés. Sok tekintetben hazugság lett ajkunkon a nemzet és haza fogalma, vagy pedig pohárköszöntők üres szövege vált belőlök.

Valljuk meg a kissé szenvedélyesebb szavakban sok az igazság.

Irodalmunk egészben véve francia mintára kezd épülni. Egy könyvbéli ocsmányságnak, a Prevost félsztizeinek nagyobb olvasóközönsége van, mint Jókainak. A mi kis nemzetünk író emberei elfeledik, hogy Franciaország demoralizálásában annak írógárdája főként volt. Ott tényleg az irodalom tette tirtt és társadalmi osztálylyá a demi monde-ot. Magyarország új irodalma révén szintén ott van. A Gauthier Margitok mi nálunk is, mind nagyobb modernséggel vonulnak színpadunkra.

A vidéki közönség még idegentül, sőt a vastagabb szudításoktól csömört kapva, hagyja el a szép, jó és igaz templomát, a színházat, de a fővárosi ember már jármában van. A vastag realizmus, a frivolság vált divattá. A Prevost ocsmánysága Magyarország első mlintézetének színpadára való, mert jó üzlet; hiába tiltakozik ellene a magyar írók nagy társasága; a pesti közönség követeli.

Fájdalom az irodalmi elfajulás vádjában sok igazság van.

Hogy a politikában hazudoznak, s hogy a világszalók átlag a legnagyobb hazafiak, azt a közelmúltak panamás eseményei eléggé igazolják. Lásd: Takács Zoltán, Szeles Adorján és et consortes!

Hogy a legtöbb ember előtt a haza fogalma trázis, szomoruan kell tapasztalunk. Hogy az ember szent ideáljainak oltárát egyre fosztogatják s lerombolják a századvégi eszme-áramlatok, szomoruan tapasztaljuk.

Az írók koruk eszme-áramlatait szolgálják, mert senki sem törekszik köztük maradandóbb sikerre, hanem a gyors siker a fő és ennek nyomában fakadó anyagi eredmények.

Ma minden tizlet, olykor még a vallás papjának szószéke is.

Az államférfiak és publicisták becsvágya vagyont kaparni össze s azt felhasználni századvégi élvezetekre.

Az iskolák, a hol a háza jövő generációját nevelésért szerzi, a Darwinismus tanával van tele és csupa pozitív tudományval

öli a gyermek lelkét és előli benne az ideált. Nálunk a népoktatás minden vonalán csak szociális kérdések vannak. Az igények és a társadalom rettenetes követelőzésére a tanító és tanár-világ kénytelen kényér után futkosni.

Minél modernebb valamely iskola külsőleg, annál sivárabb a benne lakozó szellem. A kik tudós tanárok, azok Darwinisták, a kik tudomány nélkül valók, azok mesterelemek, a kik az ő óráikat egyszerűen lemorzsolják. Főleg a főváros az ő nagy igényeivel fejlesztette ki a haszonlesés theoriáját a tanár-világban. Nem csoda, ha egy igaz ember megbotránkoszik benne. Milyen más volt régen. Még most is szeretettel gondolok az én régi tanáramra, a kikből a ki megmaradt e sivár kornak, a modernség szegleteknek mond. Minő derék emberek voltak ők, ha nem is arrogáltak tudásukat, mint a czvikkeres had. Tanári kötelességük elsejűlt a nevelést tartották, a szeretet növendékeikhez és pályájokhoz volt legtöbb nevelési elvök.

Most minden tizlet. Iskola, irodalom és sokfelé, még a templom is. A századvégi áramlatok ellen pedig csak e három tényező együttesen harcolhat meg. Egy ilyen cikk eredményében, fájdalom, aféle Kuklipredikáció.

— Az egyenes adók reformja ügyében végre valahára a pénzügyminiszter tett egy lépést, mert a mint a múlt heti beszédében is kiemelte, egy szaktanácskozást hívott össze és pedig a mint értesülünk, május 12-re. E szaktanácskozásba meghívott Molnár József csikszeredai országgyűlési képviselő is, kitől elvárjuk, hogy a tervbe vett új jövedelmi adónál elő fogja adni aggodalmait minden oly tervezet ellen, mely a jövedelem kipuhatólása végett a finanszoknak megmérhetlen zaklatási jogot ad, a mint ez a Wekerle-féle memorandumban célba vétetett. Végül reméljük, hogy a nevezett képviselőnk fel fog szólni a földadó magassága és a házadó aránytalansága miatt is.

Ezredéves emlék.

Csik-Szereda, ápril 17-én.

A nemzetek sorsát intéző gondviselés jóindulatából Magyarország ez évben ünnepli meg ezer éves fennállásának jubileumát. Ezer év viharzott el drága hazánk felett s koszorus költőnk jóslata szerint megfogya bár, de törve nem, él nemzet e hazán!

Egy nemzet ezer éves történetének lapjain az ezer éves multnak nemcsak fényes tettei és dicsőségei, de az országot ért szomorú csapások emlékei is eltörülhetlen betűkkel vannak megörökítve. E fényes és szomorú lapok a multak tanulságait rejtik magukban, melyek megett ezer éves tapasztalat szól s a nemzet a tanulságok és tapasztalatok eme gazdag forrásából meritvén, utal nyitott magának a második ezredévhez, melynek küszöbén esdve kérjük a mindenható eget urát, hogy ez országot, drága szent hazánkat áldja meg, oltalmazza és tartsa meg nekünk!!

Az állam és társadalom valamennyi intézménye lázas sietséggel azon fáradozik, hogy az ezredéves évforduló magasztos emlékét a nemzet szívében maradandó alkotásokkal örökítse meg. Ez alkotások nagyrészt történelmünk kimagasló eseményeinek istápolására és felelevenítésére szolgál-

nak. Nagyon helyes. A nemzet önmagát becsüli meg, ha a történelem példaadó eseményeiből merit lelkesedést, mert a multak emléke oly magasztos, eszményi érzelem, mely az emberi szív legmélyebb rejtekében beférkőzve, dicső tettekre sarkal és buzdit. Tanunk erre ezer éves dicső multunk!

De miként az egyén testi és szellemi jólétét az egészség mértéke szabályozza, ugy drága hazánk jólétét első sorban egészségügyének javulása mozdíthatja elő. Ki tagadná azon szomorú valóságot, mely hazánk statisztikai megdőbbentő adataiból tűnik ki, hogy országunk egészségügyi viszonyai ez idő szerint méltó aggodalomra adnak okot? Az ezredéves ünnepélyek alkotásai között sajnosan nélkülözzük az egészségügy fejlesztésére irányuló intézményeket, pedig egy ország ereje, fejlődése és jövője annak népessége számától és gazdasági jólététől függ!

Humanisztikus században élünk. Az élet mulandósága komoly megfontolásra késztet ama eszközök megválasztásában, melyek a kor „gyorsan élő” szelleme által elsatnyult testi szervezetünk ellentállását fokozhatják, életünk folyamatát nyújthatják. Hát mik az életnek nélkülözhetetlen elemei? A levegő és a víz, de különösen a levegő — melynek minősége az éghajlati és botánikai viszonyoktól függ — oly nélkülözhetetlen szükségletnek bizonyul, hogy ezért az emberiség a legnagyobb áldozatoktól sem riad vissza. A dicső természet örök törvényeinél fogva az emberiségnek eme létfeltételeit méhében hordja s az egész emberiséget látja el, nehöl pazarul öntve eme kincseit, másutt Harpagon fősvénysége jellegét öltve magára. A természet eme szeszélye azonban alig szolgálhat mentességül azoknak, kik mindent a mindenható természettől várnak, mert a tudományok mai fejlődésében elvitázhatlan igazságnak bizonyult az emberiség nagymérvű halandóságának okaként a rossz levegő és a rossz víz, mely tudományok viszont arra is tanítanak minket, hogy miként lehet pl. a levegőt javítani. A nemzetnek mekkora vagyona vándorát a külföldre csapón azért, mert hazánkban levegő jóságának szabályozására nem fordítatik kellő gond. Pedig mily könnyű a légjóságát szabályozni egy kis fásítás által, mely dusan kárpótolt minket a reáfordított csekély munkáért.

Ne várjunk mindent az államtól, midőn egészségünk és jólétünk első sorban tőlünk függ, hisz társadalmunkban és testületeinkben anyai jóakarattal nyilatkozik sokszor bizonyos eszmék keresztülvitele tekintetében, hogy szükségesegetén azt anyagi áldozatokkal is készek támogatni. Ha már a társadalom vagy testületeink jóságára apellálunk, kezdjük el a nótát a magunk baján. Itt van például Csikmegye székhelye, Csik-Szereda városa. Csikmegyét a nagy erdő aljág az Udvarhely felől bentázó külföldiek Erdély Svájczának nevezik s méltán, mert a természeti kincsek szemkápráztató panorámája gyönyörködteti az embert, de csak azért, hogy Csik-Szeredára érve, a kiábrándulás annál nagyobb legyen. Ime egy város, melynek szerencsétlen alantas fekvése, nyirkos talaja, nélküldői azon természeti szépségeket, melyek egy város látképének emelésére szükségesek. Utczái a kerepesi-uti forgalomra emlékeztetnek ugyan, de a döcögő szekerek tömege által felkavart por az alföldi homok sivatagot varázsolja elének az elmaradhatlan délibáttal, melynek alakjai tornyok és városok helyett baraber-csoportok képében tünedeznek elő. Sehöl egy kiránduló helye, egy sétateret, hol a porral telt tődő és szem madárlátta zöldséget találna. Képzhető-e ily körülmények között méltóbb és hasznosabb ezredéves emlék Csik-Szereda város és vidéke közönsége részéről, mintha az ezredév emlékére és saját egészsége oltárára csekély áldozatot hozva, egy sétateret vagy legalább sétantakat létesít?

Ott van például a város végétől — Csik-Somlyóig vezető utvonal. Ott van a Szereda és Zsögöd közti utvonal. Ott van a Mindszent felé vivő új utvonal, a közel fekvő Suta-fenyő felé. Nemcsak ezen utak rendezettségét két oldalán szántóföldekkel, vetésekkel, hanem a közel fekvő bükk és fenyőerdők külső látképével és ritka szép fekvésével mintegy praedesztinálja emez utakat arra, hogy azok egészségi célokra használtassanak fel. Az utmentén lévő földtulajdonosok közérzetétől feltételezhető, hogy nevezett utak mindkét oldalán leendő befásítása ellen akadályokat annyival kevésbé gördítnének, mert ők maguk és családjaik is ez intézménynek jótéményeit élveznék. A fásítás a jelen viszonyok között, midőn a millenniumi fáknak ültetése napi rendben van s midőn tudomásunk szerint a földművelési miniszter Ur ő nagyméltósága a helybeli m. kir. erdőhivatalnak 2000 drb elültetendő millenniumifát bocsátott rendelkezésére s maga az érdemes vármegye oly nagy terjedelmű havasi javaknak tulajdonosa — bizonyára sem a vármegyére, sem a városra, sem a szomszédos községek közönségeire jelentékenyebb áldozatokat nem róhat s ha magunk a kifürkészhetlen gondviselés kegyelméből ez elültetett fáknak hűs árnyékát, e ritka szépek kínálkozó séntantak éltető levegőjét nem élvezhetnők, utódaink porainkban is hálás kegyelettel emlékezendőnek meg rólunk.

Ennél méltóbb ezredéves emléket magunknak nem biztosíthatunk!

Borsay.

A megyei közigazgatási bizottság üléséről.

Cs.-Szereda, ápril 13.*)

Megyénk közigazgatási bizottsága főispán ur ő méltósága elnökelete alatt ma tartotta meg havi rendes ülését, melyen a tagok részint betegség, részint hivatalbeli távollét miatt kevesebb számban jelentek meg, mint rendesen.

Az alispáni jelentést Mihály Ferencz főjegyző, alispán-helyettes terjesztette elő és olvasta fel, mely az ügyforgalom adatainak ismertetésére szorított, s melynek figyelmet érdemlő pontját a marha-leveleknek márczius havi rendkívül nagy forgalma s ehez képest a baromvásár megélénkülése képezte, mennyiben az egy hó alatt 13300 drb marha-levélt adatott ki a községekben s így csak nem két annyi, mint egyes hónapokban kiadatni szokott.

A közegészségügy állásáról a főorvosnak, mint előadónak sorozáson való elfoglaltsága miatt jelentés nem adatott elő.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint mult márczius havában befolyt: egyenes adóba 14110 frt 64 kr, hadmentességi díjba 186 frt 50 kr, bélyeg díj és jogilletékbe 3427 frt 75 kr, fogyasztási és italadóba 20080 frt 66 kr, dohányjövődékbe 19831 frt 41 kr, melyek azt mutatják, hogy az egyenes adók, hadmentességi díjak, bélyeg és jogilletékeknek az eredmény sokkal kedvezőtlenebb volt, mint a mult év hasonló időszakában, míg a fogyasztási és italadók, valamint a dohányjövődéknél 8000 frtot meghaladó összeggel volt kedvezőbb.

A kir. tanfelügyelő jelentése szerint a mult hónapban a Várhegy, Békás, Tölgyes és Bóbor községekben tervezett állami iskoláknak bérhelyiségekben való elhelyezése iránt folytattak tárgyalások az illető községek megbízottaiival, melyek közül csak a Várhegyinek elhelyezését lehetett egyelőre biztosítani.

Gyimesbükében az állami elemi iskola gondnokasága kineveztetett s az iskola céljára emelendő épület műszaki iratai felterjesztettek.

A szorgalomidőt egyes községekben járványos betegségek zavarták meg, nevezetesen: Menaságon, Csik-Szentmiklóson és Taploczán.

A kir. építészeti hivatal főnökének jelentése szerint a megye területén lévő állami és törvényhatósági utak állapota a lefolyt hónapban jó volt, s azokon közlekedési akadályok nem fordultak elő.

Az építészeti hivatal személyzetében annyi változás történt, hogy onnan Szabó Károly kir. főmérnök a báromszéki építészeti hivatalhoz, onnan pedig Darvas Lajos kir. mérnök a csikszere-daihoz helyeztetek át kölcsönösen.

*) Tárgyhalmaz miatt késett.

Szerk.

A kir. ügyész jelentése szerint a csikszere-dai kir. törvényszékhez tartozó fogházak mult havi személyforgalma 282 volt s ebből elítélt 248. Büntetés idejét kitöltötte 179, maradt letartóztatva 69. Bűneset feljelentett 60, melyek között különös fontossággal bíró nem fordult elő, s minthogy a bűnesetek száma is a mult havhoz képest 12-vel apadott, ennyiben a közbiztonság állapota is kedvezőbbnek tekinthető.

A folyó ügyek közül felemlítjük a következőket:

Vallás- és közoktatási miniszter ur jelentést kívánt a közigazgatási bizottságtól azon tanítói állomásokról, a melyeknél nincs még biztosítva a törvényben elrendelt legkisebb tanítói fizetés — kijelentvén egyuttal, hogy hajlandó a tanítói fizetések kiegészítésére folyó évi május 1-éig benyújtandó szabályszerű kérvényekre a szükséges állam segélyt engedélyezni. Mire nézve kijelentette a bizottság, hogy a törvényben elrendelt legkisebb tanítói fizetések a tanfelügyelőhöz beérkezett jelentések szerint részint biztosítva, részint pedig rendezés alatt állnak s némely kérések a hiány pótlása végett adattak vissza.

Jánosi József okleveles segédjegyző a ráutadott összeírás körüli mulasztásért kirótt 20 frt bírság ellen felebbezván, az elkésve beadott felebbezés figyelembe nem vétethetett.

Deáki Péter gyimesi lakos a hatósági engedély nélkül általa épített tekepálya lebontását elrendelő II. od. fokú alispáni határozat ellen beadott és semmivel sem indokolt felebbezésével elutasított.

Csobotfalva község képviselő-testülete az alispán azon határozata ellen, hogy Várdotfalvától Pálfalváig vezető viczinális utat az érdekelt Várdotfalva, Csobotfalva és Pálfalva községek által saját területeiken kiépítendő, felebbezéssel élvén, a bizottság a neheztelt határozatot helyben hagyta.

Cs.-Taplocza község által r. kath. elemi iskolájának államivá nyilvánítása iránt még 1892-ben beadott, de időközben a tanfelügyelőségnek eltevett kérvényben foglaltak utólagos pótlása elrendeltetett.

Ezek s más kisebb jelentőségű ügyek elintézése után a gyűlés fél 12 órakor véget ért.

TANÜGY.

Meghívó.

A „csiki róm. kath. tanító-egyesület“ kászonalcsiki járásköre — hazánk ezredéves fennállásának megünneplésével kapcsolatosan — rendes tavaszi gyűlését f. évi május hó 5-én d. e. 9 órakor kezdődőleg Kászon-Jakabfalván fogja tartani, melyre a kör tagjai, valamint a tan- és nevelésügy lelkes barátai tisztelettel meghívotnak.

A gyűlés tárgyai:

1. „Te Deum“ és ünnepélyes szent mise, mely alatt a tanítói dalkör férfi négyes karban énekel.
2. Gyakorlati tanítás; tartja Baka Antal helybeli kántor-tanító V. oszt. növendékeivel történelemből és ennek megbírálása.
3. „Himnusz“, Kölcseitől. Éneklí a dalkör.
4. Elnöki megnyitó.
5. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
6. „A hősök emléke.“ Rudnyánszkytól. Szavalja Péter Balázs.
7. Az orsz. kath. gyűlésre a képviselő megválasztása.
8. „Nemzeti ima“, Bartay E.-től. Éneklí a dalkör.
9. „Hazám“, Lévy Mihálytól. Szavalja Kajcsa József.
10. A tisztujítás.
11. Indítványok.
12. „Szózat.“ Vörösmartytól. Éneklí a dalkör. Csik-Szentgyörgy, 1896. ápril 19-én.

Baka József.

Meghívó.

A csiki róm. kath. tanító-egyesület felcsiki főköreének Csik-Szentmiklóson 1896. év április hó 30 án (csütörtökön) tartandó gyűlésére a főkör t. tagjait és az érdeklődő tanügy barátokat tisztelettel meghívom.

Tárgysorozat:

1. D. e. 8 órakor szent mise hallgatás.

2. D. e. 9—11 óráig gyakorlati tanítást tartanak a helybeli tanítók.
3. Elnöki megnyitó-beszéd.
4. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
5. Jelentések.
6. Felolvasást tartanak: Ferencz Tamás és Paláncz Sándor.
7. Szaval Kandó Katinka k. a.
8. A gyakorlati tanítások zártkörű bírálata.
9. Indítványok.

Ezután folytatólag a méhészet-egyesület gyűlése főtisztelendő Varga Ferencz plebános ur elnökelete alatt, melynek tárgyai ezek:

- a) Alapszabály-javaslat előterjesztése.
- b) Az okszerű méhészet terjesztésének módzatai.
- c) Indítványok.

Csik-Karczfalva, 1896. évi április hó 16-án.
Ferencz József,
elnök.

Meghívó.

A „gyergyói róm. kath. tanító-egyesület“ az 1896-iki ezredéves országos ünnep alkalmából Gyergyó-Szentmiklóson, a község ház nagytermében május hó 4-én d. e. 9 órától kezdődőleg dísz közgyűlést tart, melyre a t. tagokat és a tanügybarátait tisztelettel meghívjuk.

Műsor:

I. Hálaadó isteni tisztelet.
Reggel 9 órakor a latin szertartású róm. kath. templomban ünnepélyes mise.

Az egyesület tagjai 8 1/2 órakor a polgári fiúiskolánál gyülekeznek, honnan zászló alatt testületileg vonulnak az istentiszteletre, melyben az egyesület dalos köre énekel.

II. A dísz közgyűlés.

Mise után az ünneplők a község ház nagytermében gyűlnek össze.

A dísz közgyűlés a következő pontokból áll:

1. „Nemzeti ima.“ Éneklí az egyesület dalos köre.
 2. Elnöki megnyitó.
 3. Szaval Miklós Kata tanítónő.
 4. „Himnusz.“ Éneklí az egyesület dalos köre.
 5. Alkalmi történelmi értekezés; felolvassa Olajos Farkas egyesületi főjegyző.
 6. Szaval Tódor Antal.
 7. „A tanító a jövő ezredévben.“ Alkalmi beszéd; mondja Józsa Sándor alelnök.
 8. „Szózat.“ Éneklí az egyesület dalos köre.
 9. Elnök záró beszéde.
- Gyűlés után közebed.
Gy.-Szentmiklós, 1896. ápril 20.
Vértes Lajos, elnök. Olajos Farkas, főjegyző.

LEVELEZÉS.

A gyergyói róm. kath. tanító-egyesület kérvénye.

A róm. kath. felekezeti tanítók helyzetének emelése végett az említett tanító-egyesület az erdélyi püspök ő ekszczenlenciájánál kérelmezett, hogy az illető helyeken a tanítói fizetésnek 400 frtig való kiegészítésére az állam segélyt vehessék igénybe; továbbá ott, hol a kántor-tanítók harangozói és sekrestyési teendőkre kötelezve, ez utóbbiak alól mentessenek fel.

Ő ekszczenlenciája a gyergyói esperesi és egyházi ker. tanfelügyelői hivatalhoz e tárgyban ápril hó 10-ről 715. sz. a. következő leiratot küldötte.

„A gyergyói róm. kath. tanító-egyesület mult évi december 10-én tartott közgyűléséből hozzám intézett s nagytisztelendőség által idei 43. szám alatt bemutatott kérelme két fő pontot tartalmaz.

Egyik az, hogy a tanítók fizetésének szükséges kiegészítésére engedjem meg a hitközségnek, hogy az állami segélyt igénybe vehessék. Erre vonatkozólag az említett tanító-egyesület tudomására juttatandó az, hogy olyan helyeken, hol a hitközség saját erejéből nem volt képes a tanítói fizetést kellő mértékig kiegészíteni, az állami segély igénybe vételét részemről eddig sem ellemeztem; sőt a hol kellett, annak megnyerését előmozdítani iparkodtam, természetesen az iskola hitvallásos jellegének megóvása mellett.

Másik tárgya a kérdésnek az, hogy a kántor-tanító urakat a harangozói, sekrestyési, templom-szolgái kötelességek alól, melyeket ők megalázóknak tekintenek, mentenem fel. Habár el nem ismerem s meg nem engedem azon felfogás jogosultságát, mintha az Isten házában s az isteni tiszteletnél szolgálatot tenni bárkire nézve megalázó lenne: e kérést is teljesítem, s mintán a nagyon tisztelendőség jelentése szerint csak is a kilyénfalvi és tekerőpataki egyház községekben áll fenn e tekintetben — felkérem nagyon tisztelendőségét, hogy e helyeken is a hivatalok szétválasztását a lehetőlegig keresztül viinni sziveskedjék.“

E kiváló fontosságú rendeletet ezen az uton is közli az egyesület elnöksége, hogy az illetékes községi és iskolai hatóságok közt minél szélesebb körben tudomásra jusson, hogy a hol a szükség fennáll, a tanítók helyzetének emelésére az egyes hatóságok tegyék meg a kellő lépéseket, Ohajtandó, hogy nálunk egyetlen tanítói állás se legyen, mely után legalább 400 frt javadalom ne járjon.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Esküvő.** Vasárnap délután vezette ol-tárhoz S a l a m o n József székelyhídi tanító Molnár József képviselő kedves leányát Molnár Flórátt Csik-Szeredán. Boldogságot kívánunk az ifjú párnak!

— **Uj anyakönyvvezető.** Jakab Ferencz csikszentimrei anyakönyvvezető állásáról lemondván, helyébe a m. kir. belügyminiszter Antal József nyugalmazott telekkönyvvezetőt nevezte ki.

— **Gyászrovat.** Folyó hó 17-én Mihály Ferenczet, vármegyénk főjegyzőjét és családját érte gyász. Két éves kis leányuk, Iluska, hosszas betegeskedés után, a szülők és orvosok gondos ápolása dacára, akkor, mikor már nagy betegségéből egy hét óta felüldülni látszott, hirtelen meghalt. Folyó hó 18-án délután nagy részvét mellett temették el a kis ártatlant. Koporsóját hosszú kocsisor kísérte a temetőbe. A rokonok, jó barátok és tisztviselőtársak nagy számmal osztoznak a kesergő szülők mély fájalmában. — Szántó József I-ső aljegyzőt és családját fájdalmas csapás érte a napokban; folyó hó 19-én egy 7 éves leánykáját ragadta el a halál szerető karjai közül. Nyugodjanak békében!

— **Állatorvos helyettesítés.** A földművelési miniszter Csiszér József csikszeredai állami állatorvost a Budapesten folyó hó 30-tól május 13-ig tartandó lókiállításra az állatorvosi szolgálat és rakodó szemlék teljesítésére rendelve ki, ezen időre helyettesítésével Révész Gyula sepsiszentgyörgyi állami állatorvost bízta meg.

— **Nagy ujság.** Városunk polgármestere hozza kezdetett a várkastély előtti tér szabályozásához. Egy hét óta fuvarosok hordják a földet szorgalommal a tér egyengetésére. A munka szépen halad s ha a buzgalom nem lesz szalmatűz, két-három hét alatt szép sima térség fog elterülni a vár előtt. Most a tér délkeleti felét egyengetik, északkeleti felének egyengetésére csak azután kerül a sor. Ha az egész tér szabályozva lesz, akkor fog csak gyönyörködni igazán a polgármester ur az ő munkájában s akkor fogja meglátni, hogy az a szép tér mennyire emeli Szereda város előkelőségét. Előre is kitartást kívánunk!

— **Nőegyleti gyűlés Csik-Somlyón.** A csiksomlyói jótékony nőegyesület évi rendes közgyűlését folyó hó 19-én tartotta meg az olvasókör helyiségében, özvegy Bocskor Mihályné elnöklelet alatt, melyen egyttal a tisztújítás is megejtetett. Bocskor Mihályné hivatkozva öreg korára az elnöki tiszt tovább vitelét másra bízni kérvén, helyébe elnökül megválasztott Paál Gáborné, alelnökül Kolonics Dénes körorvos, jegyzőül Papp Andrásné és Kassai Lajos, pénztárnokká Jakab Antalné. Az egyesület a főgimnáziumi ifjuság millenniumi zászlójának elkészítésére saját pénztárából 105 frtot szavazott meg, s egyttal az azon felül szükséges költségek behozatalára tagjai által gyűjtés eszközzését határozta el. A zászló egyik felét Csikmegye czimere, másik felét szent Katalinnak, mint az intézet védszentjének képe fogja díszíteni.

— **Millenáris fák ültetése.** A kormány intenciójához képest az ezredév emlékének megörökítésére szolgáló emlék-fák ültetése nagy magánosok, mint testületek részéről dicsérendő gondoskodás tárgyát kezdette képezni. Többek között a csiksomlyói főgimnázium érdemes igazgatója és tanári kara is elhatározta a gimnázium udvarán és kertjében ily élő emlékek létesítését s e végből folyó hó 20-án reggeli 6 órakor indította a gimnázium növendékeit nemzeti zászló alatt, trombita szó mellett, egy napi étellel felszerelve a Hargita aljába az ültetendő fák kiásása és haza hozatala végett. A somlyói tanító-képezde szintén azonos művelet végrehajtásán fáradozik, s remélik, hogy az eszmét vármegyénk érdemes tanítói

is törekedni fognak saját hatáskörükben megvalósítani már csak a lakosság buzdítása céljából is.

— **Meghívó.** A csikmegyei gazdasági egyesület XIV-ik évi rendes közgyűlését folyó évi május hó 6-án délelőtt 10 órakor kezdődőleg a vármegyeház kisebb termében tartja, melyre az egyesület minden tagját, valamint az érdeklődő gazdaközönséget hazafias tisztelettel meghívjuk. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkár jelentése az egyesület 1895. évi működéséről. 3. Az 1895. évi számadások előterjesztése s a számvizsgáló bizottság véleménye alapján a felmentvény feletti határozat. 4. Az 1896. évi költségvetés megállapítása. 5. A gazdasági egyesületnek a vármegyei mezőgazdasági bizottság teendőivel leendő megbírálásához képest, az alapszabályok módosítása. 6. Időközben az igazgatósághoz beérkező s ez által netán a közgyűlés elé terjesztendő indítványok. Községek és erkölcsi testületek, melyek az egyesületnek tagjai, az alapszabályok 10. §-ának c) pontja értelmében szavazatjogukat képviselőik által gyakorolhatják. Csik-Szereda, 1896. ápril hó 18-án. Becze Antal e. elnök. Nagy Imre, e. titkár.

— **Dr. Matlekovics Sándor könyve.** A pesti könyvnyomda-részvénytársaság kiadásában közelebbről fog megjelenni a gergyói körület országgyűlési képviselője, dr. Matlekovics Sándor v. belső titkos tanácsos szerkesztése és Szerényi József iparoktatási kormánybiztos segédszerkesztése mellett „Magyarország közgazdasági és közmívelődési állapota ezredéves fennálltakor és az ezredéves kiállítás eredménye” című könyv, melynek előfizetési ára 10 frtban van megállapítva s melynek a belügyminiszter a hazai törvényhatóságoknak levéltáraik részére való megvételét ajánlotta. A munka legkésőbb jövő év május haváig 6 kötetben fog megjelenni, s annak első kötetét, vagyis hazánk közgazdasági és közmívelődési állapotát Matlekovics Sándor fogja megírni. Ez a kötet az ezredéves kiállítás összbenyomását, hazánk fejlődésének és jelenlegi állapotának feltűntetésével fogja előadni. A további kötetek kizárólag a kiállítással fognak foglalkozni és így ezen mű lesz hivatva ezredéves kiállításunkat és hazánk jelenlegi közgazdasági viszonyainak képét irodalmi téren megállapítani és örökíteni.

— **Nyilvános köszönet.** Csik-Kozmás községében folyó évi február hó 17-én tüzvész által károsultak segélyezésére, Csákváron lakó (Fejérm.) csikcsatószegei születésű székely atyánkfia: S a s s István községi és uradalmi állatorvos, 68 frt 66 krt küldött a lelkeszi hivatalhoz igazságos és lelkiismeretes kiosztásra. Ezen szép összeg 571 személytől lett ő általa gyűjtve s az 6 károsult székely gazda nyomorán enyhített. E nemes tettéért S a s s István urnak ez uton is felsegített hiveim nevében köszönetemet és hálámat nyilvánítom azon kívánattal, hogy az ég ura e derék székely atyánkfiaat tartsa meg még igen soká! Csik-Kozmás, 1896. ápril 9. Bardocz István, lelkész.

— **Millennium lobogók.** Miniszteri rendelet folytán bátor vagyok tudatni, hogy ezimeres lobogók jutányos áron kaphatók B a r c s a y K. divatüzletébe.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. BOCSKOR BÉLA.
FŐMUNKATÁRS GYERGYÓBAN:
HOCHSCHILD LAJOS.
KIADO- és LAPTULAJDONOS:
GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

Sz. 3996/896.
I. ai.

Hirdetmény.
Csikvármegye közigazgatási bizottsága a folyó évi márczius hó 9-én 194—896. kib. sz. a kelt határozatával, a sepsiszentgyörgy-szeredai törvényhatósági közut 81—86-813 kilométer szakaszára 110 drb, a csikszereda-tölgyesi törvényhatósági közut 0—24 klm. szakaszára pedig 370 drb két köbméteres kavicshalom szállítást engedélyezte. a folyó évre.

A fent említett munkálatok kivételének biztosítása céljából az 1896. évi május hó 7-ik napjának délelőtt 9 órájára a vármegye házában levő hivatali helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek ismételten is.

A versenyezni óhajtókat felhívom, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat, a kitűzött nap délelőtt 9 órájáig hozzám annyiival is inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fogom venni.

Az ajánlatok vonatkozhatnak az egész munka-csoportra, vagy pedig annak csak egy részére. Bármelyik esetben az ajánlatba az engedélyezett költségösszeg 5%-nak megfelelő bánat pénz csatolandó.

A részletes feltételek a megyei számvévségnél a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Csik-Szereda, 1896. ápril 20-án.
Becze Antal,
alispán.

Sz. 105—896.

krj.
Pályázati hirdetmény.
Csik-Dánfalván a **szülésznői állás** megítresedvén, arra ezennel pályázat hirdetetik. Evi fizetése 25 frt és minden szülés alkalmával 1 frt díj szedhető.
E választás f. évi április 30-án d. e. 9 órakor történik meg, mely ideig a pályázatok beadandók.
Cs.-Karczfalva, 1896. ápril 18.
Lázár Dénes,
körjegyző.

Értesítés.
Alólírott van szerencsém a mélyen tisztelt közönséggel tudatni, hogy Gyimes-Felsőlokon a Viadukthoz közel a „Csiki vasuti élelmezési részvénytársaság” tulajdonát képező Potoczki Péter-féle barakban egy, a magasabb igényeknek is megfelelő szobát rendeztem be, hol jó borok, kőbányai sör és kittingő ételekkel szolgálhatok.
Markovics Sámuel,
a csiki vasuti élelmezési részvénytársaság üzletvezetője.

Szám 282—1896.

vh.
Árverési hirdetmény.
Alulírt bírósági végrehajó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbíróóság 1896. évi 566. p. számú végzése következtében Tischler János és Tutsch Viktor brassói lakosok javára, mint felülfoglalók Szűcs György gyimesi lakos ellen 3 frt 35 kr, 198 frt 33 kr s jár. erejéig 1896. évi február hó 3-án fogantatott kielégítési végrehajtási útján lefoglalt és 652 frt 66 krra becsült bolti áruk, hámszerek, fedeles kocsi, boros hordók, és künn levő követelésekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbíróóság 39342/1896 számú végzése folytán 3 frt 35 kr, 198 frt 33 kr tőkekövetelés, ennek 1895. évi október hó 26. és 1896. márczius 25-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 56 frt 70 krrban bíróilag már megállapított költségek erejéig Csik-Gyimesen a Gergely Péter lakásán leendő eszközzésére 1896. évi ápril hó 30-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Csik-Szeredában, 1896. évi ápril 17.
Szőllőssy Ferencz,
kir bír. végrehajtó.

Robey-féle üzenképes 8 lóerejű gőzkazán és cséplőgép
kedvező feltételekkel egyenként is eladó
Csik-Szépvizen Zakariás Jakabnál.

Sz. 278-1896.
kij.

Árverési hirdetmény.

Kászón-Al- és Feltiz községek részéről közbírré tételik, hogy a nagyméltóságú földművelésügyi magyar kir. miniszterium folyó évi 2564. sz. rendeletével a közös tulajdonukat képező 110 k. hold 1552 □-ból kiterjedésű „Nádaska, Tilalmaska, Székcsere” erdőrészek összes tölgyfa készletét eladni engedélyezte.

Ezen erdőrészekben a szaksterü becslés szerint van I-ső oszt. hasznofára alkalmas mintegy 7350 m², II. oszt. hasznofára alkalmas mintegy 715 m². kéreg nélküli fatömeg, az ágak, törzshagyek köbtartalma 676 m³.

Ezen összes fatömeg folyó évi május hó 11-ik napjának délelőtti 8 órakor kezdődő nyilvános árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 40527 (negyvenezer ötszáz huszonhét) forint, melynek 10%-a az árverezni hajlandók által mint bánatpénz leteendő. Írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdéséig ezen bánatpénzzel ellátva elfogadtatnak, melyekben azonban határozottan kifejtendő, hogy árverező az általa ismert árverési feltételeknek aláveti magát.

Miről árverezni szándékozik oly megjegyzéssel értesítettnek, hogy az árverési feltételek egy a körjegyzői irodán, valamint a csikszere dai m. kir. erdőhivatalnál betekinthetők.

Kászón-Al- és Feltizen, 1896. április 17.

A két község előljárósága:

Pálffy András, Markaly Sándor,
körjegyző. áltizi bíró.
Balázs András,
feltizi bíró. 1 3

Sz. 1133/1896.

Pályázati hirdetmény.

Csikmegye kászón-alesiki járásban kebelezett Kászón-Jakabfalva és Kászón-Ujfalu társult községekben — utóbbi székhelyvel — a **körjegyzői állás** üresedésbe jövén, ezen állásra pályázatot nyitok.

Ezen körjegyző javadalmazása áll évi 400 frt fizetés, lakás, 30 frt irodai átalányból és a magán írásbeli munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjakból.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, kellően felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi április 30-ig hozzám beadni, mivel a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A kászón-alesiki járás főszolgabírójától.
Cs.-Szentmárton, 1896. április 1.

Székely Endre,
főszolgabíró.

3-3

Sz. 389/896.

Árverési hirdetmény.

Alóírt község előljárósága a helyi képviselő-testület f. évi február 28-án kelt határozata alapján közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező „Margita alji fürdő” a hozzá tartozó felszerelésekkel a folyó évi fürdői idényre 1896. évi május hó 3-án délután 2 órakor Csicsó község házában nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Ez évi kikiáltási ára 150 frt.
Árverezni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben az árverés megkezdése előtt az előljáróság kezéhez lefizetni.
A feltételek a hivatalos órákban a körjegyzői irodában megtekinthetők.
Csik-Csicsó, 1896. április hó 1-én.

Tompos Károly, Kelemen János,
kijegyző. 3-3 bíró.

Sz. 3072/896.

II. ai.
Pályázati hirdetmény.

Csikvármegyében a 896 frt fizetéssel és 100 frt lakbérrel javadalmazott **levéltárnoki állás** lemondás folytán üresedésbe jövén, arra ezennel pályázatot hirdetek a felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint életkorukat, eddigi szolgálataikat és az 1883. évi I. t.-cz. 13. §. utolsó bekezdésében irt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmüket a vármegye főispánja, méltóságos Mikó Bálint urhoz 1896. évi április hó 30-ikáig nyújtsák be.

Cs.-Szereda, 1896. évi márcz. 29.

Alispán helyett:

Mihály Ferencz,
főjegyző.

3-3

2-10
FEHÉR A. ADOLF

bőr és cipő-felsőrészek gyári raktára
— nagyban és kicsinyben —

BUDAPEST,
VIII., kerépesi-ut 49.
Nagy raktár mindennemű
bőrök,
cipész-kellékek
és saját készítményű
cipő-felsőrészekből

Nagy képes árjegyzékem most jelent meg, melyet kívánatra bérmentve küldök, egyszerűs mindazon, a kiállítás alkalmával feljövendő cipész- és csizmadia-mester uraknak ajánlom bőrraktáromat megtekintésre.
Megrendelések postán és vasuton csakis utánvét mellett azonnal eszközöltetnek.

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. közönség b. figyelmébe hozni, hogy a K.-Jakabfalva községtől 6 kilométer távolságra fekvő „Borányék” dűlőben fekvő fenyves erdős területen, köziklahasadékból felbugyogó, kristálytisza, dr. Lengyel Béla budapesti egyetemi tanár által vegyelemzett és általa is kellemes üdítő élvezeti és gyógyhatásúnak kijelentett „Balás-forrás” savanyu vizemet a forgalomnak átadtam.

A „Balás-forrás” víe literes üvegekben a forrásnál készen bedugaszolva és kupakolva üveggel együtt üvegenként 8 krajczárért, maga a víz literenkint 2 krajczárért dugaszolás és kupakolással együtt bármily mennyiségben kapható, s megrendelésekre a szállítást is szívesen elvállalom.

A „Balás-forrás” főraktára Csik-Szeredában Nagy Gyula ur kereskedésében, hol a víz üveggel együtt literenkint 10 krajczárért, üveg nélkül 4 krajczárért kapható.

Kiváló tisztelettel

Kászón-Impér, 1896. április hó.

Balás Simon József,
savanyuviz-tulajdonos.

3-3

Első Erdővidéki Székely Hengertúrógyár

Baróthon.

A székely turónak gyártása Erdélyben nagyon elterjedt és a legtöbb üzletben Ince-féle baróthi turó gyanánt jön forgalomba. Nagy kötelességet vélek teljesíteni, midőn a n. é. közönség figyelmét erre felhivom és egyszerűs mind tudatom, hogy

kitünő hirneves székely turóm

Gyergyó-Szentmiklóson csak is Popovits Dezső ur fűszer- és csemege-kereskedésében kapható.

Kitünő tisztelettel

1-3

Ince Gyula.

Specialista sörvkötőkben.

Os és kir. oszt. ak magyar és belga kir. szabadalom!
Kitüntetett Brüsszel 1889. arany-érem és díszokmányal.
KELETI-féle sörvkötő
orvosi tekintélyek véleménye szerint a legújabb életre szóló ezen nemben nem csúszk, nem gyakorol kellemetlen nyomást és elvároítja egyszerű szerkezettel fogva az eddigi sörvkötők hiányait.
KELETI-féle gummi-sörvkötő
idomítható polottával, szarvasbőr-dővel és biztonsági övvel.
Árak: egyoldalu 6-8 frt, kétoldalu 12-16 frt.
Gyáramban kőszülnek ezenkívül: Mulabak, műközelek, egyvezetartók, (Hessing-féle rendszer) orthopaediai fűzők, gőrszór harisnyák és mindenféle francia gummitáruk.
Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl.
KELETI J.,
es. és kir. szab. kütszerész és orvos-sebészeti műszerész.
Főüzlet és sörvkötészeti műhely
BUDAPEST,
IV., Koronaherceg-utca 17.
Sebészeti műszertár: Rostály utca (Károly-laktanya 15.)
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Utolsó főhuzás.
Magyar
Család sorsjáték
Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben
1 MILLIO KORONA.
Huzás naponta
1896 Május 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	6000000	6000000
"	4000000	4000000
"	3000000	3000000
"	2000000	2000000
"	1000000	1000000
"	400000	800000
"	200000	400000
"	100000	500000
"	80000	800000
"	60000	204000
"	20000	200000
"	10000	200000
"	200	530000
"	150	3300000
"	25000	6284000

Ezen 57 nyeremény közül az utóbbára kifizetett kapja a 600 000 korona jutalmát.
III. osztályú vételsorsjegyek árai:
1/10 — 30. — 3. — forint
Ezen eredeti sorsjegy árszón kívül ajánlott levél portója és nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendés.
Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Károly
Budapest, Szervita-tér 3.
Erdőny cím: Lottóheintze Budapest.
II. osztályú sorsjegyeknek a III. osztályra való megváltása a II. osztályú sorsjegy visszacsúszása és a megváltási díj befizetésével és pedig
1/1 — 10. — 2. — 1. — forint.
Mertes sorsjegyeket minden mennyiségben beváltak.